

Jak se vyvarovat vadám nátěrů

S nátěrem dřevostavby je to jako s kuchyní v interiéru. Jsou to poslední tečky za stavbou a jejím nezbytným vybavením, kdy jsou majitelé už dost finančně vyčerpaní, improvizují a hledají co nejlevnější varianty. A pak se může také stát, že po roce nebo po dvou zaznamenají, že se venkovní barva začne viditelně vymývat, loupat nebo ztrácet lesk, a její obnovou se budou muset zabývat dříve, než odpovídá běžné údržbě. Pokud navíc bude nutné celý objekt přebrousit, výše nákladů může být hodně nepříjemná.

Jak si tedy radost z nové dřevostavby nezkažit nevhodným výběrem barvy nebo neodbornou realizací? A pokud už k vadám nátěrů dojde, kdo za ně odpovídá, dodavatel barvy, nebo firma, která ji aplikovala? O odpovědi jsme požádali tři nejpopulárnější – zástupce stavitelů, prodejců barev a natěračských firem.

David Javorský: Nátěr vyžaduje pravidelnou kontrolu

Kvalitu nátěru dřevostavby ovlivňuje mnoho faktorů. Na jedné straně to jsou vhodné či nevhodné podmínky pro aplikaci, jako jsou vlhkost dřeva či teplota a vlhkost okolního vzduchu, na druhé straně záleží na výběru samotného materiálu a správném technologickém postupu jeho

aplikace. Ze svých zkušeností vím, že ať se jedná o olejovou či syntetickou barvu, ať je barva nanášena nátěrem či stříkáním, vždy je životnost prvního nátěru domu přibližně podobná, a to cca 3-4 roky. Hodně záleží na tom, jak je která strana domu orientována na světové strany a v jakých podmínkách dům stojí a jak moc obvodové stěny chrání střecha. Svým zákazníkům vždy doporučuji pravidelně kontrolovat stav nátěru srubu či roubenky a při prvních příznacích narušení nátěru ho obnovit. Především se tak nutností broušení starého nátěru a přidáním další vrstvy se prodlouží interval před dalším obnovením nátěru.

Ing. David Javorský, KANADSKÉ SRUBY TÁBOR s.r.o.

www.kanadskesruby.cz

Radovan Čita: Příčinou vad je často nevhodný materiál

Základem kvalitního nátěru je správná příprava podkladu. Před natíráním si proto nehlídejte jen počasí, ale i kvalitu podkladu. Musí být vždy čistý, dokonale suchý, bez plísní a hub, dřevo nesmí být zčernalé či jinak degradované. Pokud natíráte ve vlhku nebo dokonce za deště, může se stát, že povrch nátěru zů-

stane i po zaschnutí matný a vytvoří se na něm povlak. To znamená, že barva není vyzrálá, a je třeba plochu přetřít znovu, čímž se nám zvyšují náklady na realizaci nátěrů.

Pětiletý interval obnovy nátěrů, který se často zmiňuje, není pravidlem, protože každý typ objektu, respektive jeho část v exteriéru, vyžaduje individuální péči. Pokud je nátěr dobře provedený, pak povrch ošetřený tenkovrstvou lazuroou vydrží v dobré kondici zpravidla tři roky, silnovrstvou lazuroou asi tři až pět let, dle konkrétních podmínek. Například u teras napouštěných olejem by se ale měl nátěr obnovovat každý rok, zatímco olejem napuštěná krytá stání či kryté části teras vyžadují oživit nátěr zpravidla přibližně po dvou letech. Exponované části dřevostaveb, např. štítové stěny nebo přední části vystavené na jih a západ, doporučuji natírat lazuroou každé dva až tři roky.

Každý samozřejmě odpovídá za svou část díla. Pokud je problém ve špatném výběru barvy, pak za to odpovídá ten, kdo barvu vybral (zpravidla projektant nebo architekt). Realizační firma je odpovědná za správnou aplikaci a za dodržení technologických postupů. Pokud tato firma nesouhlasí s výběrem materiálu, měla by se proti tomu ale ohradit, protože případné vady by mohly ohrozit její dobré jméno. Vady se řeší zjišťováním podrobností o celém procesu postupně od začátku – od výběru materiálu, tj. kdo jej vybral, pro jakou aplikaci, kdo jej použil

a jakým způsobem.... Zajímavý je jeden příklad ze soudní síně: Zákazník si vybral zcela nevhodnou barvu, realizační firma ji aplikovala. Při řešení vad se soud vyjádřil, že realizační firma o nevhodném výběru věděla, a protože jde o odbornou firmu, měla aplikaci zvoleného materiálu zabránit. Pochybení tedy padlo na realizační firmu.

Vady vzniknou velmi často právě výběrem nevhodného materiálu. Například silnovrstvá lazura aplikovaná na vlhké dřevo, navíc v extrémních podmínkách, může vlivem zbytkové vlhkosti ve dřevě začít prskat, loupat se a celkově degradovat. Do extrémních podmínek je proto mnohem vhodnější zvolit tenkovrstvou lazuru, která se vpjí hluboko do dřeva a díky tomu se i snadno obnovuje, navíc nevyžaduje náročné broušení. Tento materiál vyniká také zvýšenou ochranou proti UV záření, takže nevybledne a dlouho vydrží. Tenkovrstvá lazura má výborné penetrační schopnosti, dřevo vlastně chrání zevnitř.

Velmi důležité je znát správné postupy doporučené výrobcem v technickém listě a řídit se jimi. Realizační firmy by se měly vyvarovat

TENKOVRSVÁ LAZURA VYNIKÁ VÝBORNÝMI PENETRAČNÍMI SCHOPNOSTMI. PRONIKÁ HLUBOKO DO PÓRŮ DŘEVA, TAKŽE JE VLASTNĚ CHRÁNÍ ZE VNITŘ
FOTO BONDEX

SVĚTLÁ LAZURA BUDE MÍT DLOUHOU TRVANLIVOST. DŮM JE POSTAVEN Z VYSUŠENÝCH HRANOLŮ A CHRÁNĚN OKOLNÍ ZÁSTAVBOU FOTO PAVEL EHL

zejména chyb při ředění nebo při přípravě podkladu. Zásadní je také teplota při aplikaci. Dle technického doporučení je vhodné postupovat i v případě volby materiálu. Při natírání dřeva se chyby zpravidla neprojeví okamžitě. Vlivem času se ale barva může vymývat, viditelně špatně držet, rychle ztrácet na lesku, případně dolepovat. V extrémních podmínkách degradují dřevěné povrchy rychleji než v mírnějším klimatu, důležité je proto každopádně nejprve použít napouštědlo. Zejména právě v náročných podmínkách je nutné dodržovat disciplínu při obnovování nátěrů, pravidelně stav nátěru kontrolovat a nechat nikdy dřevěný povrch úplně degradovat, například zčernat.

Radovan Cita, Bondex
www.bondex.cz

Pavel Ehl: Natřít dřevostavbu může každý, záleží ale, s jakým výsledkem

Nejlepší rada, jak natřít srub či roubenku, je zadat tuto práci renomované natěračské firmě s praxí a dobrými referencemi. Esteticky dokonalý nátěr případně zvládne i sám investor, ale při volbě nátěrového systému, odlišného pro různé stavby a různá prostředí, může amatér nebo nezkušená firma napáchat velké škody, které se těžko odstraňují a stojí spoustu peněz. Pro posouzení, jaký nátěr zvolit, jsou důležitá tato kritéria: typ dřeva (měkké, tvrdé, lepené), vlhkost dřeva před nátěrem, orientace domu ke světovým stranám, velikost střešních pře-

sahů vůči namáhaným stěnám, postavení domu v krajině nebo v zástavbě, nadmořská výška a případné preferování přírodních materiálů zákazníkem. Všechna tato fakta je třeba brát v úvahu, a proto vybrat vhodný typ nátěru v dnešní obrovské nabídce je pro laika nebo nesespecializovanou firmu prakticky nemožné. Každá barva má své výhody a nevýhody a neexistuje ideální nátěr pro všechny případy, i když výrobci barev se tak tváří.

V principu lze říci, že vhodné jsou materiály spíše tenkovrstvé a středněvrstvé, nevhodné jsou silnovrstvé lazury kvůli praskání a vodouředitelné lazury. Vodouředitelné lazury jsou náročné na množství vlhkosti ve dřevě a aplikace také není jednoduchá, zvláště za teplého počasí. V případě špatně zvoleného postupu dochází k předčasné degradaci nátěru a je nutné ho obnovit. Někdy je třeba zbrusit původní nátěr až na dřevo, vytvořit nový nátěr a otázkou je, zda původním materiálem či jiným typem nátěrového systému. Toto posouzení je opravdu lepší nechat odborníkům a vyhnout se tak dalším neuváženým činům.

SRUB VYPADÁ DVOUBAREVNĚ, PŘESTOŽE BYL NATŘEN JEDNOU BARVOU. ROUBENÍ ZŮSTALO DLOUHO NEOŠETŘENÉ A I PO VYBROUŠENÍ DO SVĚTLÉHO ODSTÍNU A NATŘENÍ ZTMAVLO OPROTI ŠTÍTU A PODHLEDŮM, KTERÉ SE DOKONČOVALY POZDĚJI

TAKÉ TENTO SRUB BYL DLOUHO BEZ NÁTĚRU A MUŠEL BÝT VYBROUŠEN. ROZUMNÝ MAJITEL ZVOLIL VHODNOU A ZAJÍMAVOU BARVU – V EXTRÉMNÍM PROSTŘEDÍ DANÝM NADMOŘSKOU VÝŠKOU I POLOHOU NA VRCHOLU KOPCE BY PO POUŽITÍ SVĚTLÉ LAZURY VYPADAL SRUB BRZY OMŠELE

Pokud si investor natírá dům sám, může se dostat do problémů i kvůli nekvalitní šarži jinak kvalitní barvy. Čeká ho zdlouhavé reklamační řízení, případně i soud o náhradu škody. Těmto problémům se dá vyhnout, jestliže nátěr realizuje firma, která tím pádem přejímá veškeré záruky za zhotovené dílo. Její povinností je vyřídit reklamaci a náhradu škody za nekvalitní barvu nárokuje sama. Tato situace není tak málo pravděpodobná, jak by se mohlo zdát. Ještě nyní se po celé republice dokončují opravy nátěrů oken, které zapříčinila nejmenovaná německá firma dodávkou nekvalitní barvy výrobcům oken. Škody dosahují milionových částek, nejen u nás, ale i jinde v Evropě.

V případě, že nevhodnou barvu dodá natěračské firmě investor, měla by firma tuto skutečnost poznat, upozornit na ni a uvést ji ve smlouvě, aby odpovědnost za volbu nátěrového systému byla zřejmá. Jestliže stavebník dodá natěračům barvu nekvalitní z výroby, což se prokáže rozborem, tak případné opravné nátěry hradí investor stavby a následně vymáhá náhradu škodu po výrobcu barvy. Výrobce se může bránit, většinou poukazuje na nedodržení technologického postupu, doby schnutí vrstev nátěru a nepřipustnou vlhkost dřeva.

Každý investor by tedy měl zvážit všechna rizika, která je ochoten podstoupit, a podle toho se zachovat. Buď věnovat čas hledání kvalitní aplikační firmy, nebo věnovat čas studiu nátěrových systémů a natřít si dům sám. Jak už to bývá, vše má své výhody a nevýhody.

Pavel Ehl – malby a nátěry

www.natrito.cz